

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
8 Пж 4654/20
19.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Биљане Суботић, председника већа, судије Миле Ђорђевић и судије Јасмине Ђурђевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Ветеринарска станица „Рума“ доо Рума, ул. Трг ослобођења бр. 9, чији је пуномоћник Горан Ашанин, адвокат из Београда, ул. Његошева бр. 54/1, против туженог Република Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину, Београд, ул. Немањина бр. 22-26, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ул. Немањина бр. 22-26, ради накнаде штете, вредност предмета спора 20.338.857,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца против пресуде Привредног суда у Београду П 125/2016 од 12.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 19.05.2021. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 125/2016 од 12.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 125/2016 од 12.09.2019. године у ставу један изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе да тужиоцу на име накнаде изгубљене користи исплати износ од 20.338.857,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.09.2015. године. Ставом два изреке обавезан је тужилац да туженом, на име трошкова поступка, исплати износ од 888.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Благовременом жалбом тужилац побија првостепену пресуду, из свих законских разлога, указујући и на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. т. 12. Закона о парничном поступку, са предлогом да се првостепена пресуда, у смислу жалбених навода, преиначи и тужбени захтев тужиоца усвоји а тужени обавезе да тужиоцу плати трошкове поступка, или да се побијана одлука укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Испитујући правилност првостепене пресуде, на основу чл. 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужиоца неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Насупрот жалбеним наводима тужиоца, првостепена пресуда није

захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер садржи разлоге о одлучним чињеницама и може бити предмет испитивања од стране другостепеног суда, а првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Предмет тужбеног захтева тужиоца је накнада штете по основу изгубљене добити.

Према стању у списима предмета и чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда тужилац, као извршилац посла, и правни претходник туженог, као наручилац посла, закључили су уговор о сарадњи на пословима из Програма мера за период од 2010. до 2012. године и издавању уверења о здравственом стању животиња, који је за предмет имао уређење међусобних односа уговорних страна у поступку реализације уступљених послова из програма мера здравствене заштите животиња за период 2010. до 2012. Године, као и сарадњу на издавању уверења о здравственом стању животиња, сходно одредбама чл. 54. и 93. Закона о ветеринарству (Сл. гласник РС бр. 91/2005, 30/2010). Првостепени суд је утврдио да је наведеним уговором одређена територија епизоотиолошких јединица на којима извршилац обавља уступљене послове и обавезе извршиоца посла у вези са уступљеним пословима. Поред тога, првостепени суд је утврдио и да у складу са чл. 15. Уговора, непоступање у складу са преузетим обавезама даје право на раскид уговора супротној страни, који може бити раскинут делимично или у потпуности или се може смањити обим послова предвиђен овим уговором.

Првостепени суд је даље утврдио да је правни претходник тужиоца обавестио тужиоца дописима од 18.04. и 13.06.2011 године, да делимично раскида уговор о сарадњи и умање обим послова због повреде обавеза утврђених уговором, јер је приликом контроле извршења поверених послова, дана 08.12.2010. године, Ветеринарска инспекција Сремског управног округа уочила неправилности у раду и кршење закона од стране тужиоца. Неправилности су се односиле на непрописну и нестручну вакцинацију свиња против класичне куге свиња, односно постојање значајне разлике у броју приказаних и ваксинисаних свиња у извештајима и фактурама Ветеринарске станице Рума и броју задужених вакцина које је преузела од Научног института за ветеринарство Нови Сад из Новог Сада, да тужилац не води евиденцију у вези са стањем задужења и раздужења вакцина, као и да је за туберкулинизацију животиња у периоду јун и јул 2010. године користио туберкулин коме је истекао рок употребе. Првостепени суд је са тим у вези утврдио да је одговорно лице тужиоца оспорило налаз инспекције, након чега је извршена накнадна контрола од стране ветеринарске инспекције са седиштем у Управи за ветерину и утврђене појединачно наведене неправилности које су квалификоване као повреде Закона о ветеринарству и уговора, што је разлог из чл. 15 уговора за једнострани раскид уговора. Неправилности су се односиле на фактурисање за послове који нису спроведени у јуну, јулу и августу 2010. године и приказ у финансијским документима као одрађеним, као и да је у истом периоду коришћен туберкулин коме је истекао рок употребе чиме је доведена у питање исправност и поузданост испитивања, и омогућен промет свиња које нису заштићене против класичне куге.

Првостепени суд је утврдио и да је правни претходник туженог, донео решења бр: 323-06-882/2011-05, 323-06-883/2011-05 и 323-06-884/2011-05 сва од 15.04.2011 године и бр: 323-06-882/1/2011-05, 323-06-883/1/2011-05 и 323-06-884/1/2011-05 сва од 13.06.2011 године којим се послови из Програма мера здравствене заштите животиња и послови издавања уверења о здравственом стању животиња поверавају другим ветеринарским станицама, док је тужиоцу преостало да обавља послове у местима Хртковци и Павловци.

Првостепени суд је утврдио да су наведена решења о привременом овлашћивању других ветеринарских станица поништена пресудама Управног суда, одељења у Новом Саду. Из садржине образложења Пресуда Управног суда РС одељења у Новом Саду бр.: Ш - 1 У 5832/11 од 05.03.2014. године, Ш - 3 У 8608/11 од 05.03.2014. године, Ш - 1 У 5831/11 од 09.05.2014. године, Ш - 27 У 8607/11 од 20.05.2014. године, Ш - 1 У 5830/11 од 05.03.2014. године и Ш - 6 У 8606/11 од 20.06.2014. године првостепени суд је утврдио да је као разлог за поништење решења наведено да у уводу решења није наведен пропис о надлежности органа за одлучивање и да није било места примени чл. 207 ЗОУП-у, јер тужени орган није имао законске услове за доношење привремених решења, није објавио нови конкурс, односно покренуо нови управни поступак, па није могао на основу раније окончаног конкурса, сада одобрити заинтересованим лицима да обављају исте послове. Према оцени Управног суда тужени је могао донети привремено решење само у случају да је објавио нови конкурс, утврдио нове чињенице и евентуално у току поступка донети привремена решења.

Првостепени суд је полазећи од утврђеног чињеничног стања и одредби чл. 10, 17, 155, 158. и 172. Закона о облигационим односима, закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Према разлозима побијане одлуке тужени је у конкретном случају био овлашћен да раскине уговор једностраном изјавом воље, што је и учинио користећи се овлашћењем из чл. 15. Уговора, о чему је претходно обавестио и тужиоца, имајући у виду да су пропусти у поступању тужиоца у извршењу уговорних обавеза утврђени из садржине записника о инспекцијским прегледима и накнадно извршеном контролом Управе за ветерину.

Првостепени суд, имајући у виду делимичан раскид уговора, налази да у конкретном случају тужилац није онемогућен на противправан начин да обавља своју делатност односно поверене послове, те да пресуде Управног суда којима су поништена привремена решења туженог нису основ за настанак штете, коју тужилац тврди да је претрпео, јер је тужени претходно делимично раскинуо уговор са тужиоцем, због повреде уговорних обавеза од стране тужиоца.

Поред тога, првостепени суд закључује и да околност да су пресудама Управног суда поништена решења туженог министарства, не подразумева аутоматски одговорност тужене за штету коју тужилац у овом поступку потражује. При овоме првостепени суд налази да су предметна решења донета као последица чињенице да је тужени делимично раскинуо уговор са тужиоцем, те је сматрао да због раскида уговора тужилац више не може да настави да обавља послове по уговору који је раскинут, и због кратког времена у коме није могао спровести нови конкурс за уступање спорних послова је донео та привремена решења.

Првостепени суд налази и да како је тужилац у конкретном случају крив за делимични раскид уговора, то нема право на накнаду штете, без обзира што су решења која је орган тужене након раскида донео поништена од стране управног суда. При овоме првостепени суд је имао у виду и да тужиоцу није био забрањен рад, и да је исти био овлашћен и могао да обавља своју делатност, и остварује добит, изузев по основу делимично раскинутог уговора.

Испитујући правилност побијане пресуде, другостепени суд налази да се неосновано жалбом туженог указује да је побијана одлука захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. т. 12. Закона о парничном поступку. Супротно наводима жалбе изрека побијане одлуке није неразумљива, нити противречи сама себи и разлозима првостепене пресуде, а изнети разлози су јасни и у складу са садржином изведених доказа.

Са тим у вези другостепени суд налази да се неосновано наводима жалбе указује на међусобну контрадикторност записника о контроли ветеринарске инспекције и да три записника потврђују исправност поступања тужиоца.

Супротно наводима жалбе, Записником о контроли вакцинације и ревакцинације од 07.12.2010. године и записником о контроли вакцинације и ревакцинације свиња у току 2009. и 2010. године од 08.12.2010. године, путем инспекцијске контроле констатоване су чињенице и неправилности у пословању тужиоца, односно да код тужиоца није постојало довољно дијагностичких средстава и вакцина за приказану туберкулинизацију и вакцинацију грла, затим да је пронађена 971 доза туберкулина коме је истекао рок употребе, те да тужилац није био покривен вакцином за вакцинацију и ревакцинацију за више хиљада грла стоке. Записником о инспекцијском прегледу од 28.12.2010. године о контроли вакцинације и ревакцинације свиња у току 2010. године код тужиоца констатовано је утврђено стање и дат налог за успостављање евиденција о материјалним задужењима и раздужењима и још два нечитко руком написана налога.

Имајући у виду наведено, не могу се прихватити наводи жалбе везани за контрадикторност наведених записника, као ни правилност чињеница које је првостепени суд утврдио из наведених записника. Другостепени суд налази да се не могу прихватити наводи жалбе тужиоца да из садржине записника од 28.12.2010. године јасно произилази да не постоји мањак у вакцинама, јер таква чињеница није констатована записником, већ је према садржини наведеног записника тужиоцу наложено да успостави евиденцију о задужењима и раздужењима вакцинама. Такође, према садржини наведеног записника у погледу околности набавке вакцина од стране тужиоца, инспектори су се позвали на записнике сачињене 07. и 08.12.2010. године, којим је утврђена непокривеност тужиоца са вакцинама и дијагностичким средствима. Са тим у вези другостепени суд налази и да се неосновано жалбом тужиоца указује да је због одбијања предлога тужиоца да се саслушају лица која су сачинила записник од 28.12.2010. године, чињенично стање непотпуно утврђено имајући у виду да се тим записником на околност набавке вакцина указује на записнике које су сачинили други инспектори који су и саслушани у поступку.

Без утицаја на правилност побијане одлуке су и наводи жалбе тужиоца којим се указује да је основ правног односа између странка заснован на решењу донетим по Закону о ветеринарству, а не уговору из Закона о облигационом односима. Наиме, иако се послови из програма мера здравствене заштите животиња уступају правним лицима путем конкурса, а одлуку о избору правног лица за обављање послова доноси министар, према одредбама чл. 54. Закона о ветеринарству међусобни односи у вези са обављањем поверених послова уређују се уговором којим се поред подручја на којем се обављају јавни послови, уређују и међусобна права, обавезе и одговорности, због чега су неосновани наводи жалбе да правни однос између странка не настаје уговором из Закона о облигационим односима.

Жалбом тужиоца се неосновано побија и правилност закључка првостепеног суда да је тужилац скривио делимичан раскид уговора, имајући у виду утврђене неправилности у раду тужиоца, а да је према одредбама уговора закљученог између тужиоца и туженог непоступање у складу са преузетим обавезама престављало разлог за раскид предметног уговора. Из наведених разлога првостепени суд је правилно закључио да је до делимичног раскида уговора дошло кривицом тужиоца, који услед тога нема право да од туженог захтева накнаду евентуалне штете настале као последица раскида уговора.

Другостепени суд даље налази и да се у вези са раскидом уговора неосновано наводима жалбе тужиоца указује на непотпуно и погрешно утврђено чињенично

стање, имајући у виду да су наводи жалбе да је тужилац поштовао своје обавезе и исте испуњавао поштујући Законе и правила струке супротни околности да су контролом ветеринарске инспекције, записнички утврђене чињенице и неправилности у пословању тужиоца. Правилност овако утврђеног чињеничног стања није доведена у питање ни наводима жалбе да правилност поступања тужиоца потврђују наведене одлуке Управног суда, јер законитост и правилност пословања тужиоца није било предмет разматрања тога органа.

Такође, у вези са настанком штете не могу се прихватити као основани наводи жалбе тужиоца да је у конкретном случају, о незаконитости поступања тужене одлучено пресудама Управног суда имајући у виду, да је, како је то наведено, правни однос тужиоца и туженог уговорне природе. Тужени је у конкретном случају, на основу Закона о облигационим односима и уговора закљученим са тужиоцем био овлашћен да због повреда уговора од стране тужиоца, уговор делимично раскине, па се такав раскид уговора не може сматрати незаконитим, а поступање тужене неправилним.

Поред тога, како то правилно и првостепени суд закључује решења поништена одлукама Управног суда донета су као последица делимичног раскида уговора са тужиоцем, те стога не могу имати значај претходног питања од којег зависи одлука у овом поступку. По оцени другостепеног суда, поништај предметних решења, у конкретном случају не утиче на права и обавезе тужиоца које је имао по основу уговора закљученим са туженим, јер су права које је тужилац стекао по уговору престала раскидом уговора од стране туженог, а не доношењем предметних решења. Стога је правилан закључак првостепеног суда да је овлашћење тужиоца за обављање поверених послова престало раскидом уговора, а не доношењем поништених решења, па чињеница поништаја решења туженог у конкретном случају не може представљати основ одговорности тужене према тужиоцу за измаклу добит.

Сходно наведеном, то по оцени другостепеног суда, а супротно наводима жалбе тужиоца, у конкретном случају не постоји основ одговорности тужене за накнаду евентуалне штете настале у имовини тужиоца, у смислу одредбе чл. 172. Закона о облигационим односима.

Како не постоји основ одговорности тужене у конкретном случају то су без утицаја на правилност побијане одлуке и наводи тужиоца у вези са врстом активности због чијег необављања потражује накнаду евентуалне штете, па их другостепени суд није посебно ни ценио.

На основу наведеног применом чл. 390. Закона о парничном поступку донета је одлука као у ставу изреци ове пресуде.

Правилна је и одлука првостепеног суда о трошковима поступка, донета применом одредби члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, имајући у виду успех странака у спору.

БС/ПШ/МС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Биљана Суботић, с.р.

За тачност отправка